

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221202430
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8221202430.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej vo veci starostlivosti súdu o mal. M. E., nar. XX.X.XXXX, W. XXX/XX, U., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťaťa rodičov R. E., Q.. X.XX.XXXX G. H. E., Q.. XX.X.XXXX, K. U. R. XXXX/XX, U., otec zastúpený JUDr. Mgr. Drahoslavom Magdziakom, advokátom so sídlom Dlhý rad 16, Bardejov, IČO 423 425 46, o zverenie maloletej do osobnej starostlivosti otca, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 1P/137/2021-79 zo dňa 27.5.2022, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca a nepriznal účastníkom nárok na náhradu trov konania. Rozsudok odôvodnil tým, že navrhovateľ - otec maloletej - sa podaným návrhom domáhal zverenia mal. M. do jeho osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnil tým, že maloletá bola zverená do starostlivosti rodičov jeho manželky s čím on nesúhlasí, lebo v prípade zverenia dcéry jemu by bolo o dcéru náležite postarané. Má vytvorené podmienky na to, aby dcéra mala všetko, čo prináleží pre zdravý a kľudný život. Súd vec právne posúdil tak, že v tomto prípade je nutné naďalej zabezpečovať starostlivosť o mal. M. prostredníctvom náhradnej osobnej starostlivosti jej starých rodičov, u ktorých sa maloletá aj nachádza. Rodičia maloletej nezabezpečujú starostlivosť o maloletú ani sa o ňu nezaujímajú tak, ako by sa rodičia o svoje dieťa zaujímať mali. S maloletou sa nestretávajú pravidelne a neplnia si vyživovaciu povinnosť k nej. Potreby maloletej a úplnú osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečujú jej starí rodičia, z ich strany neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletú. Domácnosť starých rodičov je na požadovanej úrovni, starí rodičia žijú usporiadaným manželským a rodinným životom. Domáce prostredie u rodičov maloletej predstavuje pre ňu v súčasnosti riziko ohrozenia zdravia a priaznivého vývoja, navyše rodičia nemajú vhodné prostredie pre starostlivosť o maloletú. Matka nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a s otcom maloletej žijú vo veľmi problémovom vzťahu plnom násillia a alkoholu. Vzhľadom na vek maloletej je potrebné zabezpečiť jej adekvátnu starostlivosť, výchovu a zastupovanie a maloletá je na takúto starostlivosť od starých rodičov aj odkázaná. Preto súd zhodne s návrhom kolízneho opatrovníka zamietol návrh otca na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti a ponechal ju v náhradnej osobnej starostlivosti jej starých rodičov. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec. Uviedol, že rozhodnutie považuje za nepreskúmateľné a náležite neodôvodnené, hodnovernými dôkazmi nepodložené. Otec sa cíti byť diskriminovaný, keďže oproti starým rodičom nemá mať podľa názoru okresného súdu

dostatok rodičovských skúseností, čo nie je pravda. Žiaden rodič predtým ako sa stane rodičom, nemôže mať vlastné rodičovské skúsenosti, tieto získava postupne. Nemôže mu byť na ujmu to, že starí rodičia sa stali rodičmi skôr. Súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie, ktoré by objektívnym spôsobom preukázalo absenciu potrebných rodičovských zručností pre výchovu dieťaťa a nespôsobilosť otca maloletej. Súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nepreukázal a nezdôvodnil na základe akých objektívnych okolností dospel k záveru, že otec maloletej nemôže zabezpečiť starostlivosť o svoje dieťať a riadnym a dôsledným spôsobom. Súd nezohľadňoval právne významné skutočnosti uvedené v čl. 5 Zákona o rodine. Nedal príležitosť otcovi maloletej preukázať svoje schopnosti, pričom sa obmedzil len na všeobecné a ničím nepodložené konštatovanie a údajnej rizikovosti domáceho prostredia jej rodičov. Otec s odvolaním predložil aj doklad o úplnej úhrade výživného a doklad o bytových pomeroch. Uviedol, že na rodičov maloletej nie sú od jej narodenia vedené žiadne priestupkové ani trestné konania. Odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu bez náležitého dokazovania pozbavuje otca maloletej výkonu jeho rodičovských práv. Ide o nezákonný a neodôvodnený zásah súdnej moci do výkonu rodičovských práv, ktorý nemá opodstatnenie. V konaní nebol konštatovaný dôkaz o existencii závažnej prekážky, ktorá by v súčasnosti bránila otcovi maloletej vykonávať vo vzťahu k maloletej svoje rodičovské práva a povinnosti, prípadne iné vážne okolnosti, na základe ktorých by mohol byť ohrozený zdravý a priaznivý vývoj maloletej. Otec popiera, že on spolu s manželkou by mal problém postarať sa o seba a zabezpečiť si tak adekvátne podmienky na život a bývanie. Náhradná osobná starostlivosť je inštitút, ktorý nahrádza výkon jednej časti rodičovských práv, a to osobnú starostlivosť o dieťa. Neschopnosť alebo neochota rodičov zabezpečiť osobnú starostlivosť o svoje maloleté deti môže spočívať v objektívnych alebo subjektívnych okolnostiach. Tieto okolnosti však preukázané neboli. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na stav konania. Poukázal na to, že od júna 2022 došlo k zmene bytových pomerov na strane rodičov. Došlo k zmene príjmu do rodiny rodičov dieťaťa. Po vyplatení invalidného dôchodku, začal otec dieťaťa intenzívnejšie navštevovať domácnosť starej matky za účelom kontaktovania sa s dcérou. Kontakt nadviazal štyrikrát aj s matkou dieťaťa a naposledy navštívil dieťa 22.7.2022. Matka dieťaťa často navštevuje domácnosť svojich rodičov a mal. dcéru M.. Podľa vyjadrenia starej matky jej dcéra je v jej domácnosti už tri týždne a odmieta sa vrátiť k svojmu manželovi. Dôvodom sú podľa starej matky konflikty a nedorozumenia medzi nimi. Manžel je voči matke agresívny, fyzicky ju napadá. Kolízny opatrovník konštatoval, že náhradná osobná starostlivosť je zabezpečovaná na požadovanej úrovni.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Otec maloletej M. sa svojim návrhom v podstate domáha zrušenia nariadenej náhradnej osobnej starostlivosti a tvrdí, že má vytvorené podmienky na to, aby dcéra mala všetko čo prináleží pre zdravý a kludný život. Z rozhodnutia o zverení mal. M. do náhradnej osobnej starostlivosti je potrebné vychádzať, pretože toto rozhodnutie je právoplatné. Náhradná osobná starostlivosť môže byť zrušená z vážnych dôvodov, v danom prípade by prichádzalo do úvahy jej zrušenie z dôvodu, že rodič maloletej už je schopný sa o maloletú riadne postarať.

5. Z rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 4P/48/2021 zo dňa 17.6.2021 vyplýva, že dôvodom zverenia mal. M. do náhradnej osobnej starostlivosti bolo to, že je v najlepšom záujme maloletej, aby sa o ňu starali jej blízke osoby, ktoré majú na rozdiel od jej vlastných rodičov dostatok rodičovských zručností pre výchovu mal. dieťaťa, spôsobilosť sa o ňu postarať a vytvoriť jej priaznivé podmienky pre život a všeobecný rozvoj. Domáce prostredie u rodičov predstavuje pre ňu riziko ohrozenia zdravia a priaznivého vývoja. Rodičia nemajú vhodné prostredie pre starostlivosť o maloletú a doterajšou starostlivosťou ju skôr ohrozovali než sa snažili o jej prospech a priaznivý vývoj. Už v tom čase súd konštatoval, že matka má psychické problémy a s otcom maloletej žijú vo veľmi problémovom vzťahu plnom násillia a alkoholu.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka z 26.8.2022 vyplýva aj to, že matka maloletej žije v domácnosti so svojimi rodičmi, ktorým je jej dcéra zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, a k svojmu manželovi (navrhovateľovi) sa nechce vrátiť z dôvodu konfliktov a agresivity manžela.

7. V tomto konaní neboli preukázané dôvody na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Záujem otca o maloletú odvolací súd považuje za pozitívny náznak, otec však musí preukázať, že má vytvorené

všetky predpoklady na osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, vrátane korektného vzťahu k matke maloletej. Navrhovateľ musí preukázať, že domáce prostredie u neho nepredstavuje pre maloletú riziko ohrozenia zdravia a priaznivého vývoja, že hrozba násillia a alkoholu vo vzťahu medzi rodičmi už nie je daná. Z vykonaných dôkazov nevyplýva, že okolnosti vedúce k zvereniu mal. M. do náhradnej osobnej starostlivosti jej starých rodičov, už pominuli a nenasvedčuje tomu ani postoj kolízneho opatrovníka, ktorý vykonal šetrenie v domácnosti otca aj v domácnosti starých rodičov maloletej. Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné prihliadnúť aj na to, že v domácnosti s maloletou M. sa zdržiava aj jej matka. Za týchto okolností nie je v záujme mal. M. rozhodnúť o jej zverení do starostlivosti otca.

8. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil v celom rozsahu vrátane vecne správneho výroku o trovách konania postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP.

9. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.